

¹³ On the recognition of studies, diplomas and degrees in higher education in Asia and the Pacific: sixth session of the Regional Committee, Bangkok, Thailand, 10 November 2000: final report. Bangkok: UNESCO PROAP, 2001. – 92 p.

¹⁴ Предварительный доклад о подготовке глобальной конвенции о признании квалификаций высшего образования. – Париж 2015 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000234743_rus?posInSet=25&queryId=8651152c

¹⁵ The Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European, Lisbon, 8–11 April 1997 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.coe.int/t/dg4/highereducation/recognition/lrc_EN.asp

¹⁶ Там само.

¹⁷ Предварительный доклад о подготовке глобальной конвенции о признании квалификаций высшего образования. – Париж, 2015 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000234743_rus?posInSet=25&queryId

¹⁸ *Кашкин С.Ю.* Международная образовательная интеграция: содержание и правовое регулирование: монография / С.Ю. Кашкин, А.О. Четвериков. – М.: ООО «Проспект», 2017. – С. 224.

¹⁹ Глобальная конвенция ЮНЕСКО о признании квалификаций высшего образования: предварительный проект текста: 7 июля 2017 г. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vnz.univ.kiev.ua/ua/news-1-34-107-proekt-globalnoi-konvenicii-yunesko-pro-viznannya-kvalifikaciy-vischoi-osviti>

Резюме

Глуценко К.В. Становлення міжнародно-правового співробітництва держав у сфері вищої освіти в рамках ЮНЕСКО.

У статті аналізується історія становлення та розвитку співробітництва держав у сфері вищої освіти в рамках ЮНЕСКО. Зосереджено увагу на документах ЮНЕСКО в сфері вищої освіти та обґрунтовано їх вплив на розвиток міжнародного співробітництва й удосконалення національних освітніх систем.

Ключові слова: міжнародне співробітництво, вища освіта, ЮНЕСКО, інтеграція.

Резюме

Глуценко К. В. Становление международно-правового сотрудничества государств в сфере высшего образования в рамках ЮНЕСКО.

В статье анализируется история становления и развития сотрудничества государств в сфере высшего образования в рамках ЮНЕСКО. Сосредоточено внимание на документах ЮНЕСКО в сфере высшего образования и обосновано их влияние на развитие международного сотрудничества и усовершенствование национальных образовательных систем.

Ключевые слова: международное сотрудничество, высшее образование, ЮНЕСКО, интеграция.

Summary

Glushchenko K. The establishment of the international legal cooperation of the states in higher education within UNESCO.

The article analyzes the history of the establishment and development of the cooperation between states in the field of higher education within the framework of UNESCO. The attention is focused on UNESCO documents in higher education and their impact on the development of the international cooperation and the improvement of the national educational systems.

Key words: international cooperation, higher education, UNESCO, integration.

УДК 347.918.2

М.С. ДЕВ'ЯТКІНА

Марія Сергіївна Дев'яткіна, аспірант Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНІ ЗАХОДИ ТА ПРИШВИДШЕНА ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ СПОРУ В НОВІЙ РЕДАКЦІЇ РЕГЛАМЕНТУ МКАС ПРИ ТПП УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ТА ПРОПОЗИЦІЇ З УДОСКОНАЛЕННЯ

Одним із найгостріших питань у міжнародному арбітражному процесі є питання забезпечувальних заходів, оскільки у законодавствах різних держав і в регламентах арбітражних установ відображені різні підходи до регулювання цього питання. Слід підкреслити, що регулювання забезпечувальних заходів повинно бути досконально продуманим, адже цей інструмент може потягнути за собою невиправдані збитки однієї із сторін спору. Як альтернатива вжиттю забезпечувальних заходів деякі арбітражні установи розробили пришвидшену процедуру розгляду спору. Оскільки з 01 січня 2018 р. у силу вступає нова редакція Регламенту Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України (далі – МКАС при

ТПП України), слід розглянути і проаналізувати ті нововведення, які пропонуються у частині регулювання забезпечувальних заходів і пришвидшеної процедури розгляду спору.

Питанням регулювання забезпечувальних заходів і пришвидшеної процедури розгляду спору в національній і зарубіжній науковій літературі присвячена досить велика кількість робіт, зокрема наукових статей, але оскільки нова редакція Регламенту МКАС при ТПП України була оприлюднена лише у вересні 2017 р., на сьогодні можна зустріти лише кілька публікацій, серед яких статті О. Костишиної¹ та Є. Макаренка².

Метою даної статті є дослідження нововведень у питанні регулювання забезпечувальних заходів і пришвидшеної процедури розгляду спору, які пропонуються у Регламенті МКАС при ТПП України 2018 р. у порівняльно-правовому плані, а також пропозицій з вдосконалення цих положень, заснованих на практиці найвідоміших арбітражних установ.

Найбільш цікавим нововведенням у Регламенті МКАС при ТПП України в редакції 2018 р., на думку автора, є розділ V «Забезпечувальні заходи». У попередній версії Регламенту³ питанню врегулювання забезпечувальних заходів була присвячена всього одна стаття. У версії 2018 р. забезпечувальним заходам присвячений цілий розділ. Позитивним є те, що у Регламенті закріпили чіткі вимоги до вмісту клопотання про забезпечувальні заходи. Визначено, що постанова про встановлення розміру та форми забезпечення вимоги є обов'язковою для сторін, виконується негайно і діє до винесення остаточного арбітражного рішення. Крім того, передбачається можливість зміни або скасування такої постанови. Іншій стороні надається право висунути зустрічні вимоги щодо забезпечення. Регламентом визначається також і те, на кого покладаються збитки від застосування забезпечувальних заходів і право сторін звернутися до компетентного державного суду.

Разом із тим є й недоліки, наприклад, залишено повноваження Голови МКАС виносити постанови про забезпечувальні заходи в якості одноособового арбітра⁴. Існує думка, що це положення Регламенту є прогресивним, оскільки відповідає потреба у введенні й регулюванні інституту надзвичайного арбітра⁵. Припустимо, що завдяки новому Регламенту МКАС при ТПП України збільшиться кількість справ, що знаходяться на розгляді і у 10 справ одночасно Голові МКАС потрібно буде винести ухвали про забезпечувальні заходи. Голова МКАС фізично не встигне якісно ознайомитися з кожною із цих справ і винести ухвалу про забезпечувальні заходи у строк. Тому, з точки зору сучасної арбітражної практики, буде більш доцільно передати ці повноваження одноособовому надзвичайному арбітру. Причому зробити призначення надзвичайного арбітра не через компетентний орган арбітражу, а через електронну систему. Таким чином буде повністю усунуто людський фактор стосовно призначення арбітра. Це дасть наступні переваги: пришвидшення часу обрання арбітра та відсутність відповідальності певної особи чи органу за вибір арбітра. Призначення надзвичайного арбітра для розгляду питання забезпечувальних заходів у міжнародному комерційному арбітражі вже давно стало загальноновизнаним підходом. Так, положення про надзвичайного арбітра почало зустрічатися в арбітражних регламентах з 2006 року. Ці положення змінюються і доповнюються відповідно до потреб арбітражної практики. Положення, які втілені у тексті Регламенту МКАС при ТПП України, стосовно повноважень Голови МКАС виносити ухвали про забезпечувальні заходи – це анахронізм. Цей анахронізм бере свій початок із копіювання Регламенту Торгово-Промислової палати Російської Федерації від 8 грудня 1994 року⁶. Перший Регламент МКАС при ТПП України було розроблено 25 серпня 1994 р., і виглядала ця версія як повна копія Регламенту Торгово-промислової палати РФ. Цікаво, що у новій редакції Регламенту (від 27.01.2017 р.)⁷ в Російській Федерації прибрали положення, що Голова МКАС може виносити ухвали про забезпечувальні заходи, при цьому не пропонуються альтернативні механізми винесення забезпечувальних заходів до утворення складу арбітражу. Більше того, положення МКАС при ТПП України про те, що Голова МКАС може виносити ухвали про забезпечувальні заходи суперечить ст. 17 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж»⁸, де визначено, що забезпечувальні заходи можуть виноситися лише складом Арбітражного суду. Навіть якщо у новій редакції МКАС при ТПП України закріплено, що незалежно від кількості арбітрів арбітр або арбітри іменуються складом Арбітражного суду, Голову МКАС не можна розглядати як одноособового арбітра. На противагу цьому, надзвичайного арбітра можна буде розглядати в якості одноособового арбітра, оскільки дотримується принцип виборності арбітра і є можливість у сторін відведення арбітра.

Дуже важливим є те, що у Регламенті МКАС при ТПП України в редакції 2018 р. міститься стаття про зустрічне забезпечення, де, серед іншого, закріплено, що невиконання особою, яка заявила клопотання про забезпечувальні заходи, постанови про зустрічне забезпечення у строк, зазначений у постанові, може бути підставою для відмови у забезпеченні позову або скасування вже прийнятої постанови про вжиття забезпечувальних заходів. Зустрічне забезпечення є додатковим фільтром для арбітрів у визначенні необхідності введення забезпечувальних заходів. Справа в тому, що через введення забезпечувальних заходів одна сторона може заблокувати іншій стороні ведення бізнесу

У цьому зв'язку було введено в нову редакцію Регламенту статтю, яка стосується збитків та витрат, які пов'язані із забезпечувальні заходами. Заходи забезпечення позову дійсно можуть нанести великі збитки стороні, аж доведення до банкрутства. Наприклад, якщо Арбітражний суд запросить сторону внести на депозитний рахунок Торгово-промислової палати значну частину оборотних активів підприємства задля того, щоб у подальшому за рахунок цих коштів було виконане рішення у справі, а через пару місяців у цього підприємства не буде акумулюватися прибуток за рахунок того, що воно не зможе пустити в оборот значну частину своїх активів. Ще через кілька місяців збитки у такого підприємства можуть стати катастрофічними, і це стане приводом для банкрутства. Таким чином, сторона, яка запросила введення забезпечувальних заходів,

змогла прибрати конкурентну компанію з ринку. Щоб таких ситуацій не відбувалось, в арбітражних регламентах вводять положення про збитки та витрати у контексті забезпечувальних заходів. Не став винятком і Арбітражний регламент МКАС при ТПП України. В основному збитки та витрати від забезпечувальних заходів покриваються зустрічним забезпеченням, що стримує сторін від недобросовісного ведення бізнесу.

Заключним положенням у розділі V є положення про те, що у разі, коли компетентний державний суд виносить постанову про забезпечувальні заходи, сторони повинні негайно повідомляти про це склад Арбітражного суду. На думку автора, положення про право сторін звертатися до компетентного державного суду слід було залишити. Хоча з тексту ст. 29 «Звернення сторони до державного суду за вжиттям забезпечувальних заходів»⁹ таке право сприймається як аксіома.

Більш деталізованими стали положення і щодо складу арбітражу. Так, з'явилися положення про те, що враховуючи складність спору, ціну позову та інші обставини, Президія МКАС або Голова МКАС можуть вирішити, що справа підлягає вирішенню одноособовим арбітром. Для української практики дуже важливо й те, що у Регламенті визначено, що в незалежності від кількості арбітрів, арбітр або арбітри іменуються складом Арбітражного суду. Це положення є важливим через те, що за Законом України «Про міжнародний комерційний арбітраж» забезпечувальні заходи можуть бути винесені лише складом арбітражу. Таким чином, у випадку, якщо сторони у примусовому порядку будуть виконувати ухвалу арбітражу про забезпечувальні заходи, не повинно виникнути питання, що ухвала, винесена одноособовим арбітром, не може бути виконана через те, що такі ухвали повинен виносити склад арбітрів.

Загалом, основним проблемним питанням, пов'язаним з ухвалами про забезпечувальні заходи, які виносяться в рамках міжнародного комерційного арбітражу, є саме питання примусового виконання таких ухвал. Тому як альтернативний шлях вирішення цієї проблеми було запропоновано швидко процедуру винесення спору.

Важливим нововведенням нового Регламенту МКАС при ТПП України є процедура прискореного арбітражного розгляду¹⁰. Слід зазначити, що в арбітражних регламентах провідних арбітражних установ така процедура використовується вже давно, а саме з 1998 р. (у регламентах ICC та LCIA), а почали застосовувати пришвидшену арбітражну процедуру ще раніше. Так, однією з перших справ, яка була вирішена відповідно до прискореної арбітражної процедури, стала справа ICC № 10211/AER від 1990 року¹¹. Однією зі сторін цього спору була команда-учасниця Формули-1 (далі – Ф-1), яка повинна була виступати на щорічних змаганнях в Австралії в березні. Тому для цієї команди було важливо, щоб з Європи автомобілі для змагань поставили перевізникам у середині січня. У середині 1990-х рр. розпочався спір між командою Ф-1 та їхнім спонсором – тютюновою компанією. Суть спору полягала в тому, що тютюнова компанія хотіла розфарбувати одну із машин команди Ф-1 під один бренд і колір цигарок, а інший автомобіль – під інший бренд і колір. Команда Ф-1 наполягала на тому, що їхні автомобілі повинні мати однакове забарвлення. На Різдво стало зрозуміло: якщо негайно не вирішити спір, то команда не зможе вчасно переправити свої автомобілі на змагання, тому було застосовано пришвидшену процедуру вирішення спору. По суті спір розглянули у період між Різдвом та Новим роком, а остаточне рішення сторони отримали в останній день січня.

Але все ж таки у 1990-х рр. пришвидшену процедуру вирішення спору використовували у якості винятку, коли сторони в своїй арбітражній угоді чітко прописали, що застосовуватиметься пришвидшена процедура вирішення арбітражного спору. В арбітражних регламентах пришвидшена процедура вирішення спору почала широко застосовуватись у регламентах провідних арбітражних установ з 2010-х рр. У 2017 р. ICC у своєму Регламенті впровадили більш ефективні правила вирішення спору. Тепер, якщо сторони в своїй арбітражній угоді не зазначили інше, за замовчуванням застосовуватиметься пришвидшена арбітражна процедура, якщо сума спору не перевищує 2 млн доларів США¹². Разом із тим Регламент ICC встановив, що рішення за прискореної процедури повинно бути винесено за шість місяців. У Регламенті МКАС при ТПП України такий же самий термін винесення рішення встановлено для загальної процедури.

У Регламенті МКАС встановлено достатньо жорсткі строки для проведення прискореного арбітражного розгляду:

- строк сплати арбітражного збору – 15 днів;
- строк відзиву на позовну заяву – 10 днів;
- строк для пред'явлення зустрічного позову – 10 днів з дати отримання позовної заяви;
- строк призначення арбітра/арбітрів – 10 днів;
- у разі призначення усного слухання повістки надсилаються не менш ніж за 15 днів;
- строк винесення арбітражного рішення – 20 днів з дня завершення слухання справи.

Таким чином, у межах МКАС при ТПП України вирішити спір у рамках пришвидшеної процедури можна у два рази швидше, ніж за загальною процедурою, якщо сторони не будуть затягувати з письмовими матеріалами.

На думку автора, недоліком регламентації прискореної процедури в рамках МКАС при ТПП України є те, що не прописуються чіткі вимоги для подання письмових матеріалів. Разом із тим існує сенс додати і обмеження щодо обсягу поданого матеріалу. Наприклад, можна ввести вимогу, щоб сторони подавали стислий тезисний виклад письмових матеріалів і обмежити такий виклад до п'яти сторінок. У тезисному викладі матеріалів слід робити відсилки на сторінку і абзац у повному варіанті письмових матеріалів, для того щоб арбітр мав змогу швидко отримати роз'яснення з певного пункту у разі, коли теза сторони сформульована не чітко або не однозначно. Крім того, на думку автора, є смисл у розробці окремих правил для процедури при-

швидшеного¹³ розгляду спору, варто також надати право сторонам обирати між цими двома процедурами, як це зроблено, наприклад, в Арбітражному інституті Торгової палати м. Стокгольм¹⁴.

Таким чином, слід звернути увагу на позитивні зрушення у новій редакції Регламенту МКАС при ТПП України, оскільки значно доповнено і розширено регулювання питань забезпечувальних заходів. Пришвиджена процедура розгляду спору є взагалі новою для української практики, тому цікаво буде спостерігати, як у подальшому вона буде застосована на практиці. Нині поки можна робити тільки порівняння з уже існуючими регламентаціями пришвидшеної процедури в регламентах інших арбітражних установ. Проаналізувавши такі Регламенти, як Арбітражний регламент Міжнародної торгової палати в редакції 2017 р. і Регламент пришвидшеної процедури Арбітражного інституту Торгової палати м. Стокгольм, стає зрозумілим, що регламентації, яка міститься в Регламенті МКАС при ТПП України, буде замало.

Стосовно питання забезпечувальних заходів, то з однієї статті було зроблено цілий розділ. Це є позитивним розширенням у регулюванні, але все ж таки було б доцільніше ввести інститут надзвичайного арбітра, на заміну повноваженням Голови МКАС при ТПП України.

¹ Костишина О.М. Новий Арбітражний регламент ICAC: ефективніше, швидше, економніше / Ольга Миколаївна Костишина // Юридична Газета Online. – 2017 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodniy-arbitrazh-ta-adr/noviy-arbitrazhniy-reglament-icac-efektivnishe-shvidshe-ekonomnishe.html>

² Макаренко Е.В. Внесение изменений в Регламент МКАС при ТПП Украины: положительные аспекты для участников арбитражного процесса / Евгения Владимировна Макаренко // Юрист & Закон. – 2017 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uz.ligazakon.ua/magazine_article/EA010852

³ Регламент міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій Палаті України // Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій Палаті України. – 2014 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://arb.ucci.org.ua/icac/ua/rules.html>

⁴ Регламент міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій Палаті України // Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій Палаті України. – 2017 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://arb.ucci.org.ua/icac/docs/ICAC_Rules_New_ua.pdf – С. 26.

⁵ Міжнародний комерційний арбітраж змінює регламент // Банкрутство та ліквідація. – 2017 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bankruptcy-ua.com/news/7864> ; Всеукраїнська Громадська Організація «Асоціація Правників України». Міжнародний комерційний арбітраж: нові правила гри. – 2017. – 23 жовтня : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uba.ua/ukr/news/5261/>

⁶ Регламент Международного коммерческого арбитражного суда при Торгово-промышленной палате Российской Федерации. 1994 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://docs.cntd.ru/document/9014187>

⁷ Правила арбитража МКАС при ТПП РФ (с 27.01.2017 г.). – 2017 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mkas.tpprf.ru/ru/docu.php>

⁸ Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України (редакція від 15.12.2017) // Верховна Рада України. – 1994 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

⁹ Регламент міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій Палаті України // Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій Палаті України. – 2017 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://arb.ucci.org.ua/icac/docs/ICAC_Rules_New_ua.pdf – С. 28.

¹⁰ Там само. – С. 39.

¹¹ Redfern A. Law and Practice of International Commercial Arbitration / Alan Redfern. – London: Sweet & Maxwell, 2004. – 667 с. – (Forth edition). – С. 287.

¹² ICC. Арбітражний регламент. Медіаційний регламент / Міжнародна торгова палата. – Париж, Франція: Міжнародна торгова палата, 2017. – 104 с.

¹³ Rules for Expedited Arbitrations of the Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce // Stockholm Chamber of Commerce. – 2017 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sccinstitute.com/media/178161/expedited_arbitration_rules_17_eng_web.pdf

¹⁴ Арбітражний Регламент // Арбітражний інститут Торгової палати г. Стокгольма. – 2017 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sccinstitute.com/media/189180/skiljedomsregler_2017_ru_web.pdf

Резюме

Дев'яткіна М.С. Забезпечувальні заходи та пришвидшена процедура розгляду спору в новій редакції Регламенту МКАС при ТПП України: аналіз та пропозиції з удосконалення.

Введення у дію нового Регламенту у 2018 р. стало для Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України однією з ключових подій, оскільки для кожної арбітражної установи Регламент – це основа діяльності, тому ефективність вирішення спору залежить саме від його положень. Найбільш суперечливим питанням у практиці арбітражу є забезпечувальні заходи, оскільки вони повинні виноситися у короткий строк і дуже часто до формування складу арбітражу. До 2018 р. Регламент МКАС містив усього одну статтю, яка закріплювала право складу арбітрів виносити ухвали про забезпечувальні заходи, зараз – це цілий розділ. У статті пропонуються зміни й уточнення до розділу про забезпечувальні заходи та до статті про пришвидшену процедуру.

Ключові слова: міжнародний комерційний арбітраж, арбітражне провадження, забезпечувальні заходи, пришвидшена процедура, надзвичайний арбітр.

Резюме

Дев'яткіна М.С. Обеспечительные меры и ускоренная процедура решения споров в новой редакции Регламента МКАС при ТПП Украины: анализ и предложения по усовершенствованию.

Введення в дію нового Регламенту в 2018 г. стало для Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України одним із ключових подій, оскільки для кожного арбітражного уряду Регламент – це основа діяльності. І ефективність рішення спору залежить саме від його положень. Найбільш спірним питанням у практиці арбітражу є забезпечувальні заходи, оскільки вони повинні застосовуватися в короткий термін і дуже часто ще до формування складу арбітражу. До 2018 г. Регламент МКАС містив лише одну статтю, яка закріплювала право складу арбітрів видавати постановлення про забезпечувальні заходи, тепер – це цілий розділ. У статті пропонуються зміни та уточнення до розділу про забезпечувальні заходи та до статті про прискорену процедуру.

Ключові слова: міжнародний комерційний арбітраж, арбітражне виробництво, забезпечувальні заходи, прискорена процедура, надзвичайний арбітр.

Summary

Deviatkina M. Interim measures and expedited arbitration in the new version of the Rules of International Commercial Arbitration Court of Ukraine: analyses and improvement propositions.

The introduction of the new Regulation in 2018 became one of the key events for the International Commercial Arbitration Court of Ukraine, since the Rules is the basis of each arbitration institution, therefore the efficiency of resolving a dispute depends on its provisions. The most controversial issue in arbitration practice are interim measures, because arbitrators should grant such measures in a short term and quite often before the formation of the arbitration. By 2018, the ICAC Rules contained only one article, which established the right of the arbitrators to grant interim measures and now it is an entire section. The article proposes amendments and clarifications to the section on interim measures and to the article on the expedited procedure.

Key words: international commercial arbitration, arbitration procedure, interim measures, expedited procedure, emergency arbitrator.

УДК 341.17

В.Р. ДЕМЧИШИНА

Вікторія Романівна Демчишина, аспірант Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ У СФЕРІ МІГРАЦІЇ

Починаючи з 11 червня 2017 р., дати отримання Україною безвізового режиму з Європейським Союзом, постало чимало питань, що стосуються міграційних відносин нашої держави з ЄС та його державами-членами. Незважаючи на те, що безвізовий режим не дає українцям права на постійне працевлаштування на території ЄС, а лише надає можливість вільно пересуватися територією Євросоюзу з туристичною або діловою метою, потенційно громадяни нашої країни мають змогу отримати дозвіл на працевлаштування в майбутньому.

На нашу думку, міграція українців на територію держав-членів ЄС є досить неоднорідною. Як правило, більшість українців виїжджає до європейських країн на тимчасові або сезонні роботи, про що свідчать останні результати дослідження, проведеного Соціологічною групою «Рейтинг». Зокрема, серед громадян України, які працювали у державах-членах ЄС протягом останніх 5 років, більшість (77 %) виїжджали на сезонні роботи, лише 15 % працювали на постійній основі, 7 % – мали інший тип робіт. За даними цього ж дослідження, серед основних причин українців виїхати до Євросоюзу є отримання кращих умов життя (53 %), бажання забезпечити краще майбутнє для дітей (41 %), відсутність достойної роботи в Україні (32 %) тощо¹.

За даними Міністерства закордонних справ України, майже 100 000 осіб залишає Україну щомісяця², за даними Міністерства соціальної політики України, більше 3,2 млн українців перебуває за кордоном³. В цілому, достеменною і точною інформацією щодо кількості мігрантів-українців, які перебувають і працюють у державах-членах ЄС, на сьогодні немає.

Звичайно, поки що зарано говорити про масштабну міграцію, спричинену спрощенням візового режиму. Масштаби міграції, на нашу думку, швидше залежать від того, які умови легалізації та умови праці українцям пропонують в інших країнах.

Відповідно, враховуючи актуальність проблематики, пов'язаної зі значними хвилями міграції українців до ЄС та предмет нашого наукового дослідження, проаналізуємо правові основи регулювання співпраці України з Європейським Союзом у цій сфері.

На сьогоднішнім ключовим документом, що регулює відносини України та Європейського Союзу, є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони (далі – УА), підписана Україною 27 червня 2014 р. у м. Брюсселі та ратифікована Верховною Радою України та Європейським парламентом 16 вересня 2014 р. Угода про асоціацію набула чинності 1 вересня 2017 р.⁴